

Olsztyn, 3 września 2021 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.1.5.2021

Pani Danuta Skonieczna
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Niepodległości 6
12-120 Dźwierzuty

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dźwierzutach (ul. Niepodległości 6, 12-120 Dźwierzuty, REGON 004456091, NIP 745-13-30-275).

W okresie objętym kontrolą, a także w czasie prowadzenia kontroli wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dźwierzutach nadzorowała Pani Danuta Skonieczna pełniąca funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach od dnia 19 grudnia 2018 roku.

(dowód: akta kontroli: 20)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny :

Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - przewodnicząca zespołu kontrolnego

- legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,
- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lipca 2021 roku nr FK-IV.0030.345.2021 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dźwierzutach;

Anna Stejn – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Spraw Społecznych w Delegaturze Urzędu w Elblągu

- legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 16 lipca 2021 roku nr FK-IV.0030.346.2021 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

(dowód: akta kontroli: 12,13)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 19 lipca 2021 roku do 30 lipca 2021 roku. Kierownik jednostki dokonał wpisu kontroli pod pozycją 1/2021 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

(dowód: akta kontroli: 20)

Kontrola prowadzona była w trybie zdalnym, tj. bez osobistej obecności kontrolerów, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowanie ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymacje służbowe kontrolerów, poinformowano o zasadach kontroli w trybie zdalnym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienia kontrolerów do kontroli zostały przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod numerem sprawy PS-II.431.1.5.2021.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2019/2020 (od 1 października 2019 roku do 30 września 2020 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, 6 ust. 4 pkt 3, ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych z jednostki dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2019/2020 (od 1 października 2019 roku do 30 września 2020 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **139.860,00 zł (350 świadczeń)**.
2. Skuteczność egzekucji zobowiązań dłużników alimentacyjnych powstałych z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2019/2020 (od 1 października 2019 roku do 30 września 2020 roku) wyniosła **67.697,75,10 zł**, co stanowiło **48,40 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2020 roku – wyniosło **1.729,937,72 zł**,
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w Gminie Dźwierzuty, stanowił:
  - **3.457,20 zł** - w IV kwartale 2019 r.,
  - **6.286,45 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2020 r.
5. Wysokość środków własnych przeznaczonych na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502:
  - **3.457,20 zł** - IV kwartał 2019 r.
  - **6.286,45 zł** - I, II, III kwartał 2020 r.

(dowód: akta kontroli: 22, 32, 36)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Dźwierzuty liczy wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. 6 482 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym na tym obszarze do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Wójt Gminy Dźwierzuty – Marianna Bogusława Szydlik.

Zgodnie z upoważnieniami, wydanymi przez Wójta Gminy Dźwierzuty zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego mu w drodze Uchwały Nr V/46/11 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach zmienionego uchwałami: nr VII/46/15 z dnia 26 maja 2015 r., nr XXXV/298/18 z dnia 12 stycznia 2018 r., nr XVI/154/20 z dnia 19 marca 2020 r., nr XXIV/205/20 z dnia 9 listopada 2020 r. Statut jednostki w § 8 pkt 2 i 3 określał, realizowane przez GOPS w Dźwierzutach, zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania jednostki kontrolowanej określał Regulamin Organizacyjny GOPS w Dźwierzutach, wprowadzony Zarządzeniem Nr 10/2018 Kierownika z dnia 30 października 2018 r. wraz ze zmianami zawartymi w Zarządzeniu Nr 1/2020 z dnia 14 stycznia 2020 r.

(dowód: akta kontroli: 20)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie kontroli ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowała pracownica zatrudniona na stanowisku inspektora ds. świadczeń alimentacyjnych i dodatków mieszkaniowych, na umowę o pracę na czas nieokreślony. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownica posiadała aktualny zakres czynności.

(dowód: akta kontroli: 20)

W jednostce kontrolowanej wydawanie decyzji z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także prowadzenie postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych odbywało się na podstawie udzielonych, przez Wójta Gminny Dźwierzuty upoważnień pracownikowi merytorycznemu oraz kierownikowi jednostki poddanej kontroli.

(dowód: akta kontroli: 21)

W okresie objętym kontrolą pracownica merytoryczna uczestniczyła w szkoleniu „Kodeks postępowania administracyjnego w prowadzeniu postępowań z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych” zorganizowanym przez Firmę Profilaktyka KIER. Dzięki udziałowi w szkoleniu miała możliwość poszerzenia wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych jej zadań. Udział w tym szkoleniu potwierdzał przedstawiony kontrolerom certyfikat.

(dowód: akta kontroli: 22)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach mieści się przy ulicy Niepodległości 6 w budynku, którego administratorem jest Gmina Dźwierzuty. Ośrodek zajmuje kilka wydzielonych pomieszczeń na parterze dwupiętrowego budynku. Pokój, o powierzchni około 8 m², w którym pracownik realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów znajduje się w budynku głównym Urzędu Gminy. Stanowisko pracy wyposażone jest w sprzęt i urządzenia biurowe niezbędne do realizacji zadań oraz w pełni zabezpiecza możliwość prowadzenia indywidualnych rozmów z klientami ze względu na samodzielne usytuowanie pomieszczenia. Usytuowanie pomieszczenia na parterze budynku daje możliwość przyjmowania klientów z niepełnosprawnością ruchową.

(dowód: akta kontroli: 20)

Kierownik GOPS w Dźwierzutach poinformowała, że przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami i przyjmowanie od nich oświadczeń majątkowych odbywa się przez upoważnioną osobę w pomieszczeniu, w którym realizowane są zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Podczas przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego w pomieszczeniu nie przebywają inne nieupoważnione osoby.

(dowód: akta kontroli: 30)

Z przedstawionej kontrolującym dokumentacji wynika, że GOPS w Dźwierzutach podpisał w dniu 9 listopada 2011r. umowę z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Spółka z o.o. z siedzibą w Koszalinie na prowadzenie nadzoru i serwisu oprogramowania użytkowego systemu Fundusz Alimentacyjny. Niniejsza umowa obowiązuje do chwili obecnej. W związku z zawartą umową Kierownik GOPS przedłożył dokumenty, dotyczące m.in. formy regulowania zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(dowód: akta kontroli: 22)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 389 ze zm.) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

1. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.
2. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A
3. Krajowy Rejestr Długów – Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
4. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
6. Bisnode Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej.

Kierownik GOPS w Dźwierzutach poinformowała kontrolujących, że informacje do biur informacji gospodarczej były dokonywane i aktualizowane w ciągu 14 dni po każdej wypłacie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z obowiązkiem zgłaszania informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych Kierownik Ośrodka oraz pracownik merytoryczny posiada upoważnienie do przekazywania informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego na potrzeby ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 30)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 22)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach prowadził **23 postępowania** administracyjne w sprawach związanych z rozpatrzeniem wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie **prowadzono 4 postępowania** administracyjne w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Nie prowadzono postępowań w sprawie ustalania wysokości **nienależnie pobranych świadczeń** z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotu.

(dowód: akta kontroli: 16)

Ustalono ponadto, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach podejmował działania wobec **42** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **31** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Dźwierzuty,
- **12** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W stosunku do 2 dłużników alimentacyjnych nie podjęto działań ze względu, fakt przebywania dłużników w Zakładzie Karnym. Ponadto w okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych w trybie art. 3 ust. 1 oraz w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **10** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji, w tym:

- **7 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1 sprawę** związaną ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w której prowadzono postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **2 sprawy** związane z uznaniem dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w których prowadzono postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 17, 41-43)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Dźwierzuty;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 17, 44-46)

VI. Ustalone uchybienia i nieprawidłowości

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono **uchybie nie mające wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:**

W **1 przypadku**, co stanowiło **5 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, nie poinformowano strony postępowania o toczącym się postępowaniu w sprawie wydania decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

Zgodnie z art. 79a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2021 r., poz. 735), w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

(dowód: akta kontroli: 42)

Skutek ustalonego uchybienia

Powyższe uchybienie skutkowało niezapewnieniem stronie postępowania czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym oraz brakiem możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Przyczyną powstania stwierdzonego uchybienia był niewystarczający nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- stosowanie procedur wynikających z art. 79a §1 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.735) w postępowaniach prowadzonych w zakresie odmowy prawa do świadczeń.

Proszę Panią Kierownik o podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwego nadzoru nad realizacją bieżących zadań oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, **w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

Artur Chojecki

(- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu -)